

indisch herinnerings centrum

Jaarplan 2024

Ontdek, Ontmoet, Herinner

Periode: 1 januari tot en met 31 december 2024

Inhoudsopgave	Pagina
Managementsamenvatting	3
1. Het Indisch Herinneringscentrum	4
<i>Missie; Visie; Doelgroepen; Doelgroepgerichte benadering; Doelen voor 2024.</i>	
2. Activiteitenplan IHC	6
2.1 Organisatie IHC	6
A. Personele organisatie	7
<i>Medewerkers; Beloningsbeleid; Vrijwilligers en stagiairs; Beoogd resultaat.</i>	
B. Financiële en salarisadministratie	8
<i>Beoogd resultaat.</i>	
C. PR en communicatie	8
<i>Doelgroepgerichte communicatie; Naamsbekendheid, Zichtbaarheid en Merkidentiteit; Beoogd resultaat.</i>	
D. Samenwerking	10
<i>Beoogd resultaat</i>	
2.2 Activiteiten IHC	11
A. Kenniscentrum en digitale collecties	11
<i>Doelgroepen; (Inter)nationaal kennisloket; Collectieplan digitale collecties; Co-curator; Beoogd resultaat.</i>	
B. Tentoonstellingen	13
<i>Doelgroepen; Tentoonstellingen en museumregistratie; Semipermanente tentoonstelling; Wisselexposities; Beoogd resultaat.</i>	
C. Educatie	14
<i>Doelgroepen; Educatief Platform; Lesprogramma's op locatie; Workshops dekolonisatie; Stripboek De Terugkeer; Beoogd resultaat.</i>	
D. Publieksprogrammering	18
<i>Doelgroepen; Programma's; Beoogd resultaat.</i>	
3. Extern gefinancierde projecten	23
3.1 Programma Indisch Erfgoed Digitaal	23
<i>Inleiding; Webportaal Ons Land. Nederland, Nederlands-Indië, Indonesië; beoogd resultaat.</i>	

Managementsamenvatting

In het meerjarenplan 2023-2026 hebben wij aangegeven hoe wij het Indisch Herinneringscentrum (IHC) strategisch op de kaart willen zetten. Daarin hebben wij aangegeven hoe wij onze huidige positie willen consolideren en waar mogelijk verbeteren dan wel uitbreiden: Wij verleggen onze focus op de doelgroep geleidelijk aan naar een jonger publiek. Daarbij willen wij ons breder in Nederland (dan alleen in Den Haag) en daarbuiten (Indonesië)¹ manifesteren. Er komt een nadrukkelijker focus op PR en communicatie. In dit jaarplan worden de plannen voor 2024 meer in detail uitgewerkt.

Het verleggen van de focus naar een jonger publiek, doen wij zonder de 1^e generaties uit het oog te verliezen. Een centrale positie is weggelegd voor de semipermanente tentoonstelling *ONS LAND*. *Dekolonisatie, generaties, verhalen* en het webportaal *Ons Land. Nederland, Nederlands-Indië*, Indonesië².

In 2024 (en ook daarna) geven wij nadrukkelijk invulling aan diverse aanbevelingen uit het adviesrapport *Deel en Verbind. Nederland, Nederlands-Indië, Indonesië* van de *Advies Commissie Versterking kennis geschiedenis voormalig Nederlands-Indië*³. In dit jaarplan wordt enkele malen verwezen naar 'de kamerbrief'. Dat is de beleidsreactie van het ministerie van VWS op het rapport *Deel en Verbind* van 4 juli 2023, waarin wordt aangegeven welke adviezen het ministerie overneemt. Het IHC geeft daar op onderdelen (mede) uitvoering aan, enerzijds met het webportaal en anderzijds met de invulling van het co-curatorschap vanuit Museum Sophiahof. De centrale positie van de tentoonstelling *Ons Land* en het webportaal wordt versterkt door de publieksprogrammering en onze educatieve activiteiten, die meerstemmig, inclusief en actueel zijn (koppeling heden met verleden). Dit alles komt samen in de PR en marketing, die alle vakgebieden met elkaar verbindt.

In 2024 vragen wij ons publiek de programma's van het IHC te evalueren. Bij het kenniscentrum worden alle bezoekers geregistreerd en houden wij statistieken bij om zicht te krijgen op de diverse (leeftijds)groepen, waar mensen vandaan komen en wat zij voor informatie zoeken. Bij de educatieve programma's wordt de impact ervan gemeten. Alle gegevens benutten wij weer om te vernieuwen en/of bij te sturen op inhoud en kwaliteit.

In hoofdstuk 1 gaan wij in op de missie, visie en doelstellingen van de organisatie. Hoofdstuk 2 betreft de activiteiten van het IHC in 2024 die uit de instellingssubsidie van het ministerie van VWS worden bekostigd. Wij omschrijven de personele en administratieve organisatie, het PR en communicatiebeleid en met welke partners het IHC structureel samenwerkt (2.1). U wordt meegenomen in de kernactiviteiten van het IHC in 2024 (2.2) met specifiek de ontwikkelingen met betrekking tot het kenniscentrum en de digitale collecties van het IHC (2.2 A). Vervolgens leest u over de geplande tentoonstellingen (2.2 B), Educatie (2.2 C) en de publieksprogrammering (2.2 D). Het afsluitende hoofdstuk 3 beschrijft de extern gefinancierde projecten, die niét vanuit de instellingssubsidie bekostigd worden.

¹ In de toekomst wellicht uitgebreid met landen als Amerika, Canada en Australië.

² De eerdere werktitel was: *Indisch Geheugen*. In het vervolg *Ons land*.

³Voor meer informatie over de Commissie Bussemaker:

<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/tweede-wereldoorlog/collectieve-erkenning-indische-gemeenschap/commissie-versterking-kennis-geschiedenis-nederlands-indie>.

1. Het Indisch Herinneringscentrum

Missie

Het IHC **verspreidt en stimuleert kennis en bewustwording over de geschiedenis** van de WO II in Zuidoost-Azië en de dekolonisatie van voormalig Nederlands-Indië door educatie, tentoonstellingen en publieksactiviteiten. **Herinneren, herdenken** en de **betekenis hiervan voor het heden** zijn daarin belangrijke thema's.

Visie

Het IHC geeft als volgt invulling aan zijn missie:

- Het Indisch Herinneringscentrum geeft het Indisch geheugen een waardige plek in de Nederlandse maatschappij zodat de herinnering aan de geschiedenis nooit verloren gaat.
- Wij bieden op professionele en innovatieve wijze een centrale plek (fysiek en online) om kennis op te doen, onderzoek te doen naar je roots, je identiteit te ontdekken en elkaar te ontmoeten.
- Onze verbindende activiteiten maken dat een breed publiek kennis maakt met een actueel en meerstemmig Indisch verhaal vanuit een herkenbare organisatie.
- Zo maken we zichtbaar wat het Nederlands-Indische en Indonesische verhaal betekent voor het Nederland van vandaag en morgen

Doelgroepen

Het IHC hanteert twee algemene doelgroepen:

Het 'brede' publiek

Het IHC richt zich in eerste instantie op 'het brede' publiek, iedereen met of zonder kennis, of een (latente) interesse in het Indische verhaal. Zo kunnen de gebeurtenissen van toen en hun impact onderdeel worden van de bredere Nederlandse geschiedenis.

Nederlanders met een Indische, Molukse (en Indonesische) achtergrond, of zij die zich verwant voelen met deze groep

Deze doelgroep van ongeveer 2 miljoen Indische Nederlanders valt weer onder te verdelen in enkele subgroepen ([Indo-]Europeaan, Moluks, Papua, Chinees, etc.) voor wie verschillende soorten activiteiten aantrekkelijk zijn. Het IHC vervult met zijn activiteiten een brugfunctie tussen de Nederlands-Indische gemeenschap⁴ en de Nederlandse samenleving, maar ook tussen Indisch-Nederlandse groeperingen onderling.

⁴ Met Nederlands-Indische gemeenschap bedoelen wij alle mensen met roots in of een band met voormalig Nederlands-Indië.

Doelgroepgerichte benadering

Bij de uitvoering van de activiteiten vindt een verdere demografische segmentatie plaats en is er sprake van een doelgroepgerichte benadering. In de uitwerking van dit plan worden specifieke doelgroepen benoemd daar waar het van toepassing is. Het IHC richt zich meer en meer op jongere doelgroepen (18 – 35 jaar). Dat is van belang om relevant te blijven.

Doelen voor 2024

De doelen voor 2024 zijn gebaseerd op de strategische doelen 2023-2026 uit het meerjarenplan⁵:

- Het IHC heeft een **centrale en verbindende positie** in Nederland op het gebied van de Indische herinnering en Indische organisaties
- Het IHC vormt de **spin in het web** bij het actuele discours met betrekking tot kolonisatie en dekolonisatie.
- Het IHC is **professioneel en innovatief** in de ontwikkeling van producten en activiteiten.
- Het IHC biedt het publiek een **consistente merkbeleving en doelgroepgerichte communicatie** en verbindt dat met de aanwezigheid binnen de Pleisterplaats.
- **Actualiteit en meerstemmigheid** staan centraal en is zichtbaar in alle online en offline uitingen van het IHC.
- Het IHC biedt een **fysieke en online kennisinfrastructuur**.

In lijn met de strategische doelen hebben wij ons voor 2024 de volgende doelen gesteld:

- Het IHC is een belangrijke samenwerkings- en netwerkpartner.
- ‘Paraplucampagnes’ bij communicatie en PR, waarbij de diverse activiteiten en producten van het IHC in verbinding met elkaar bij het publiek onder de aandacht worden gebracht.
- Vergroting van de betrokkenheid van de jongere doelgroep (18-35 jaar) door gerichte campagnes en ruimer aanbod voor die doelgroep.
- Centrale positie van de semipermanente tentoonstelling en het webportaal bij alle activiteiten van het IHC.

De doelen van 2024 worden in dit jaarplan in detail uitgewerkt.

⁵ De volledige strategie is uitgewerkt in het meerjarenbeleidsplan IHC 2023-2026, p. 4-7.

2. Activiteitenplan IHC

Het IHC biedt in 2024 een mix van activiteiten, 'producten' en diensten aan, die door doelgroepgerichte online en offline communicatie met elkaar verbonden worden. Daarbij wordt de focus meer en meer gericht op de jongere doelgroep (18-35 jaar) en hebben het webportaal *Ons Land. Nederland, Nederlands-Indië, Indonesië*⁶ en de tentoonstelling *Ons Land. Dekolonisatie, generaties, verhalen* een centrale rol. De uitwerking van de strategische doelen voor de onderhavige periode worden beschreven aan de hand van de kernactiviteiten van het IHC. Deze worden uitgevoerd vanuit de door het ministerie van VWS verleende instellingssubsidie voor het jaar 2024. Naast de uit de instellingssubsidie gefinancierde activiteiten kent het IHC activiteiten die op andere wijze worden gefinancierd. Deze activiteiten zijn opgenomen in hoofdstuk 3: Extern gefinancierde projecten.

In hoofdstuk 2.1 wordt ingegaan op organisatorische en personele aspecten, alsmede het PR en communicatiebeleid en de structurele samenwerkingen van het IHC. In hoofdstuk 2.2 worden de activiteiten van het IHC in 2024 toegelicht.

2.1 Organisatie IHC

Het IHC in Den Haag is een herinneringscentrum van de WO II en vormt een belangrijke spil binnen *Museum Sophiahof. Van Indië tot nu*. Dit is de centrale herinnerings- en ontmoetingsplek van de Indische en Molukse gemeenschappen, toegankelijk voor het publiek. Het IHC en Museum Maluku zijn hier samen verantwoordelijk voor de museale exploitatie (tentoonstellingen, museumwinkel). Dit doen zij vanuit Stichting Tentoonstellingen Sophiahof.

Het IHC beheert zijn eigen kenniscentrum met een educatieve publieksruimte met de naam *Ontdek meer...*. Het is een centrum op (inter)nationaal niveau: ook voor wetenschappers, journalisten, geïnteresseerden uit het buitenland is het IHC *de plek*⁷ waar je naartoe gaat als je meer wilt leren over de verhalen van de Nederlands-Indische gemeenschappen van 1900 tot nu. De organisatie is blijvend in ontwikkeling. Dat is belangrijk, omdat wij zo in staat zijn en blijven om onze ambities waar te maken. Tegelijkertijd leveren wij onze bijdrage aan Museum Sophiahof, samen met de partners van de collectieve erkenning.

Wij onderschrijven de principes van de Governance Code Cultuur en passen deze principes toe. We scheppen waarde voor en in de samenleving. We handelen integer en rolbewust. We besturen zorgvuldig. De stichting heeft de ANBI-status en is aangemerkt als culturele instelling.

⁶ Het webportaal wordt gefinancierd uit een projectsubsidie van het ministerie van VWS.

⁷ Met '*de plek*' wordt uiteraard het IHC in Museum Sophiahof bedoeld, als een van de partners in de Pleisterplaats van de collectieve erkenning. In alle uitingen van het IHC wordt dat helder verwoord, dan wel in beeld gebracht.

A. Personele organisatie

Medewerkers

In 2024 bestaat de staf die bekostigd wordt uit de instellingssubsidie uit zeven personen:

- Directeur (1 fte)
- Office- en projectmedewerker (0,8 fte)
- Medewerker publieksactiviteiten (0,83 fte)
- Coördinator kenniscentrum en tentoonstellingen (0,6 fte)
- Medewerker educatie (0,8 fte)
- Financieel administratief medewerker (0,25 fte)
- Communicatie en Marketing (0,6 fte)

Gezien de kleine omvang van de staf, heeft elke medewerker zijn eigen hoofdtaak en ondersteunen de medewerkers elkaar bij de pieken en dalen in het werk. Het team heeft een integrale aanpak van projecten en activiteiten. Aanvullend worden zo nodig extern ingehuurd krachten ingezet.

Beloningsbeleid

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is van toepassing. Stichting Indisch Herinneringscentrum volgt de cao Sociaal Werk. De cao-salarissen zijn in 2023 met 7% gestegen. In 2024 komt daar tweemaal 4% bij (1-1 en 1-7).

De leden van de Raad van Toezicht zijn onbezoldigd. Zij ontvangen een vergoeding van € 900,- per half jaar en vergoeding van reiskosten.

Vrijwilligers en stagiairs

Het IHC werkt in aanvulling op de staf met vrijwilligers, die assisteren bij diverse werkzaamheden en publieksactiviteiten. Een aantal vrijwilligers werkt in het kenniscentrum om bezoekers informatie te verschaffen. De Stichting geeft vaste vrijwilligers een vrijwilligersovereenkomst. De vrijwilligers zijn onbezoldigd. Het werven van vrijwilligers geschiedt ook in 2024 door het jaar heen.

Het inzetten van stagiaires heeft daarnaast een bewezen toegevoegde waarde voor het IHC, maar ook voor de stagiaires zelf. Ook in 2024 biedt het IHC studenten mogelijkheden stage te lopen in het kader van educatieprojecten, programmering en collectiedigitaliseringsprojecten en ontsluiting. Vanaf 30 oktober 2023 is gedurende 20 weken Julia Tijssen aan het IHC verbonden als stagiair. In het kader van haar afstuderen aan de Reinwardt Academie werkt zij aan haar scriptie over hoe de educatieve producten van het IHC beter kunnen aansluiten bij het huidige onderwijs.

Beoogd resultaat

- Inzet van externe krachten in aanvulling op de reguliere staf bij de opzet en uitvoering van projecten, zodat er meer slagkracht is bij de uitvoering hiervan.
- Flexibele inzet van vrijwilligers en stagiaires, zodat de staf van het IHC goed ondersteund en aangevuld wordt teneinde een goede balans te hebben in uitvoering van de werkzaamheden.

B. Financiële en Salarisadministratie

De directeur voert het personeelsbeleid uit en houdt de personeelsadministratie bij.

De salarisverwerking is uitbesteed aan VOS administratiekantoor.

De verwerking van de financiële administratie is ondergebracht bij VOS administratiekantoor (verantwoordelijk voor de administratieve verwerking, de financiële tussenrapportages van de instellingssubsidie en het opstellen van de jaarrekening). De projectadministraties zijn de verantwoordelijkheid van de financieel-administratief medewerker. Deze medewerker is tevens verantwoordelijke voor de administratieve processen binnen kantoor.

De accountantscontrole wordt uitgevoerd door DDJ Accountants.

Beoogd resultaat

- In 2024 worden de salaris- en financiële administratie uitgevoerd door VOS administratiekantoor en de accountantscontrole door DDJ Accountants.
- Een professionele projectadministratie, die transparant, overzichtelijk en correct is.
- De financiële - en salarisadministratie zijn transparant, overzichtelijk en correct.

C. PR en Communicatie

In dit onderdeel wordt specifiek ingegaan op de PR en communicatie van het IHC als een van de vijf nationale herinneringscentra. Daarnaast zijn wij onderdeel van de pleisterplaats Museum Sophiahof, die wij met de stakeholders samen vormgeven. Om verwarring voor buitenstaanders te voorkomen is samen met Museum Maluku en Stichting Beheer Sophiahof een gezamenlijk marketingplan opgesteld, met richtlijnen over hoe wij allen op een eenduidige wijze richting publiek communiceren en zo van Museum Sophiahof een succes maken.

In zijn communicatie wil het IHC niet alleen informatief communiceren, maar ook persuasief. Wij willen een brede doelgroep bereiken en zoveel mogelijk personen uitnodigen tot actie, zoals een nieuwsbriefinschrijving, volger worden, of het museum, het kenniscentrum dan wel de websites te bezoeken. De komende jaren zet het IHC dit voort om zo een steeds groter wordende (trouwe) achterban te creëren. Daarin staan uitingen met betrekking tot de semipermanente tentoonstelling *Ons Land* en het webportaal centraal, waarbij de relatie met adviezen uit het rapport van de commissie Bussemaker steeds gelegd wordt.

Samen met de nationale herinneringscentra wordt er gewerkt aan de *customer journey* van bezoekers aan de centra. De komende jaren wordt de (communicatie rondom de) klantreis en beleving verder geoptimaliseerd: van het bewustwordingsstadium tot aan een vervolgbezoek.

Doelgroepgerichte communicatie

Sinds 2019 werkt het IHC stapsgewijs aan doelgroepgerichte communicatie met als doel de interactie met de verschillende groepen te verhogen. Om doelgroepgericht te communiceren maakt het IHC heldere keuzes:

- De focus ligt op het bereiken van de jongere doelgroep (18-35 jaar).
- Voor de verschillende doelgroepen worden stilistische keuzes gemaakt, zowel visueel als tekstueel.
- Projecten en evenementen worden benaderd vanuit het perspectief van de doelgroep: Voor wie is het programma bedoeld? Hoe spreken we die doelgroep aan? Aan welke behoefte(n) wordt voldaan en wat heeft de doelgroep eraan?

De huisstijl is een belangrijk middel om de communicatiedoelen daadwerkelijk te kunnen bereiken. Hiermee benaderen wij de verschillende doelgroepen met een passende visuele stijl. Bij de ontwikkeling van de huisstijl is de doelgroep van 18-35 jarigen bewust centraal gesteld. Met de kennis opgedaan bij 2nd World, hebben wij in 2023 een begin gemaakt met publieksonderzoek (impactmetingen en evaluaties) om zo inzicht te krijgen in de behoeften van de diverse publieksgroepen. Dat breiden wij in 2024 verder uit, zodat geleidelijk aan publieksonderzoek een standaard onderdeel van de activiteiten van het IHC is.

Naamsbekendheid, zichtbaarheid en merkidentiteit

De huisstijl heeft een cruciale rol in de zichtbaarheid van het IHC, zowel als partij binnen Museum Sophiahof als in brede (landelijke en internationale) campagnes. De huisstijl biedt richtlijnen voor hoe het IHC zich richting publiek kan profileren. Zo wordt het nationale imago van het IHC versterkt en zorgt de huisstijl voor een krachtige positionering.

Met de focus op de jongere doelgroep van 18-35-jarigen, wordt er in 2024 meer online en hybride aanbod gecreëerd. Het produceren van nieuwe communicatiemiddelen gaat hand in hand met het samenstellen van hybride vormen van publieksactiviteiten en educatieve projecten. Het (communicatie)aanbod wordt uitgebreid met podcasts, video (series) en interactieve programma's die on- en offline combineren. Op deze wijze wil het IHC in staat zijn meer - en vooral ook jongere – doelgroepen te bereiken.

Samenvattend: Het IHC positioneert zich als *creator* en als een verbindende organisatie. Die uitstraling wordt vertaald naar al onze communicatiemiddelen, programma's en projecten.

Beoogd resultaat

- Het IHC heeft een doelgroepsgerichte communicatie, die aanzet tot (inter)actie én met een focus op jongere doelgroepen.
- De vernieuwde huisstijl en merkidentiteit van het IHC draagt bij aan een vergrote naamsbekendheid van het IHC met een herkenbaar imago als *creator* en verbindende organisatie.
- Communicatie is een integraal onderdeel van activiteiten en projecten.
- Het IHC breidt het uitvoeren van publieksonderzoek (impactmetingen en evaluaties) geleidelijk aan uit in 2024.
- De nieuwsbrief heeft per 31 december 2024 4000 inschrijvingen.
 - De nieuwsbrief heeft een gemiddelde open rate van 60.00%
 - De nieuwsbrief heeft een gemiddelde click rate van 12%

- Per 31 december 2024 zijn de social media kanalen (Facebook, Instagram en LinkedIn), met minimaal 25% volgers gegroeid.
- Het webportaal 'Ons Land. Nederland, Nederlands-Indië, Indonesië' trekt >10.000 bezoekers in het eerste jaar.

D. Samenwerking

Het IHC heeft als netwerkorganisatie samenwerkingsverbanden met hoofdspelers in het oorlogserfgoedveld, met Indische en Molukse organisaties (zowel binnen als buiten Museum Sophiahof), universiteiten en hogescholen, musea en erfgoedinstellingen. In aanvulling op het ministerie van VWS is het vfonds een belangrijke verbindende en ondersteunende partner.

Wij zijn bezig ons netwerk internationaal uit te breiden. In eerste instantie beogen wij een samenwerking met Indonesische counterparts, waaronder het projectteam van *Museum Bappenas*⁸. Het team wil met de makers van de tentoonstelling *Ons Land* samenwerken om een nieuw museum in Jakarta op te richten. Het IHC en Museum Maluku kunnen hun kennis en expertise inzetten voor deze samenwerking. Tegelijkertijd spannen wij ons in om de tentoonstelling *Depokkers* in Indonesië (Depok) tentoon te stellen. Hiervoor zijn eerste contacten gelegd met het Erasmushuis in Jakarta.

Op de lange termijn ziet het IHC zich als een centrum van (inter)nationaal niveau: ook voor wetenschappers, journalisten, geïnteresseerden uit het buitenland is het IHC *de* plek waar je naartoe gaat als je meer wilt leren over de verhalen en de geschiedenis van de Nederlands-Indische gemeenschappen tot de huidige dag. De instelling van de bijzondere IHC-leerstoel *Koloniale en postkoloniale literatuur- en cultuurgeschiedenis* draagt bij aan het bereiken van dit doel. Raben werkt mee aan publieksactiviteiten van het IHC, geeft inhoudelijke adviezen en voedt de medewerkers van het bureau met wetenschappelijke informatie. Vanuit de leerstoel voert hij de volgende activiteiten uit: onderwijs, onderzoek en participatie in publieksactiviteiten van het IHC.

Binnen het oorlogserfgoedveld wordt duurzaam samengewerkt. De directeur van het IHC maakt deel uit van het dagelijks bestuur van SMH en draagt zo actief bij aan een strategische agenda en gezamenlijk strategische profilering. Begin 2023 is de Stichting WO2NET opgericht door het ministerie van VWS ter ondersteuning van de oorlogserfgoedsector op het vlak van digitalisering, educatie en de bevordering van samenwerking in de sector. In deze stichting worden het Netwerk Oorlogsbronnen en delen van SMH ondergebracht, waardoor het *Programma Indisch Erfgoed Digitaal* en een project als *2nd World* samenwerkingen zijn geworden met Stichting WO2NET.

⁸ *Bappenas* is het Indonesische nationaal planbureau.

Het IHC vervult een brugfunctie voor de Indische organisaties en erfgoedinstellingen en streeft een verbindende, adviserende en ondersteunende rol na, zowel met de partners in Museum Sophiahof als daarbuiten.

Het IHC volgt nauwgezet de ontwikkelingen in de erfgoedwereld, anticipeert hierop en speelt in op de ontwikkelingen. Als organisatie worden wij dagelijks benaderd met verzoeken en vragen over het koloniale verleden en de dekolonisatie. Dat maakt ons een spin in het web voor dit discours. Wij volgen wat er leeft binnen de verschillende organisaties, zoeken samenwerking en leveren desgevraagd een bijdrage aan de programmering van activiteiten. Tegelijkertijd leert het IHC ook van andere organisaties, door uitwisseling van informatie en praktijkervaring. Door de aanwezigheid in Museum Sophiahof in Den Haag zijn wij nog beter in staat onze brugfunctie te vervullen.

Beoogd resultaat

- Het IHC in Museum Sophiahof is een centrum op (inter)nationaal niveau en heeft zich als samenwerkingspartner ontwikkeld tot de spin in het web van 'Indisch Nederland', dat een netwerk van verschillende lokale, regionale en nationale en internationale organisaties verbindt, faciliteert en adviseert.

2.2 Activiteiten IHC

A. Kenniscentrum en digitale collecties

Doelgroepen

- Iedereen die iets wil leren over de Indisch-Nederlandse geschiedenis.
- Personen (jong en oud) die onderzoek doen naar hun familiegeschiedenis.
- Docenten, leerlingen en studenten.

(Inter)nationaal kennisloket

Het IHC heeft zijn kantoor gecombineerd met het Kenniscentrum en de educatieve publieksruimte op de 1^e verdieping van Museum Sophiahof. In het Kenniscentrum kan het publiek online en offline media raadplegen, waaronder *30 dagen op zee*, *Hellships* en de *collectie Bussemaker*. In de educatieve publieksruimte krijgen schoolgroepen een introductie op hun museumbezoek. Bezoekers van het museum kunnen hier extra informatie vinden in de vorm van documentaires en tijdelijke exposities. Dit vergroot het totale publieksaanbod van Museum Sophiahof en is qua inhoud verbonden met de tentoonstelling *Ons Land*.

Het kenniscentrum wordt bemenst door goed opgeleide vrijwilligers. Zij krijgen voortdurend bijscholing over nieuwe onderwerpen, zodat zij goed voor hun taak zijn toegerust.

De (inter)nationale bezoekers van het kenniscentrum zijn voornamelijk 40+. De jongere doelgroep is minder goed vertegenwoordigd. De reden daarvoor is dat jongeren vooral online informatie opzoeken en vaak niet genegen zijn hiervoor een instelling te bezoeken. Het webportaal *Ons*

*Land. Nederland, Nederlands-Indië*⁹ - dat ook in het Kenniscentrum geraadpleegd kan worden – speelt in op de behoefte aan online informatie bij jongeren. Wij maken met het webportaal kennis online toegankelijk, zodat het voorziet in de behoefte om snel en efficiënt informatie tot je te kunnen nemen. Dit is één de speerpunten van het *Rapport Deel en Verbind*.

In 2024 is bezoekersonderzoek een standaard onderdeel van het Kenniscentrum. Sinds de opening van het Kenniscentrum in 2023 zien wij een geleidelijke groei van de jongere bezoekersgroep. Aangezien het aanbod nu meer gericht is op en geschikt is voor een jonger publiek, verwachten wij dat het bezoekersaandeel daarvan in 2024 naar verwachting verder zal groeien.

Collectieplan digitale collecties

Het IHC heeft een digitale collectie van (particuliere) egodocumenten, objecten, audio/video en beeldmateriaal. In 2024 ronden wij ons collectieplan af. Daarin wordt beschreven op welke manier wij onze digitale collectie vormen en afbakenen. Het plan focust zich op persoonlijke verhalen met daarbij (gedigitaliseerde) objecten die de persoonlijke verhalen ondersteunen en verbeelden, of die iconisch zijn voor een verhaal. De digitale collectie van het IHC wordt in 2024 gekoppeld aan het webportaal.

Co-curator

In de Kamerbrief neemt het ministerie van VWS het advies over om in 2024 een co-curator ‘Versterking Kennis Geschiedenis Nederlands-Indië/Indonesië’ aan te stellen. Aan het Nationaal Museum van Wereldculturen en Museum Sophiahof wordt gevraagd een projectplan op te stellen voor de verdere uitwerking van de functie en activiteiten van de co-curator. Vanuit Museum Sophiahof neemt het IHC hierin zijn rol samen met Museum Maluku en Sbs.

Beoogd resultaat

- Het IHC vervult een centrumfunctie als (inter)nationaal kennisloket met betrekking tot de kennis over voormalig Nederlands-Indië (koloniale periode, WOII, dekolonisatieoorlog, repatriëring, opvang en verblijf in Nederland).
- Het IHC heeft een online kennisinfrastructuur met een webportaal dat toegang geeft tot digitale collecties met Indisch erfgoed in Nederland, met een nadruk op collecties met betrekking tot de ‘persoonlijke verhalen’, waaronder *oral history*.
- Het IHC biedt een basisinfrastructuur voor educatie én het reconstrueren van gebeurtenissen en familieverhalen en is daarmee uitvoerder van enkele adviezen uit het rapport van de commissie Bussemaker.

⁹ Het webportaal is in december 2023 online gegaan. Het wordt met een projectsubsidie van het ministerie van VWS in 2024 verder doorontwikkeld. Het *Programma Indisch Erfgoed Digitaal* valt buiten de financiering van de instellingssubsidie.

B. Tentoonstellingen

Doelgroepen

Het 'brede' publiek. En daarbinnen specifiek gericht op:

- Personen of groeperingen, die vanuit hun familie of gedeelde geschiedenis verbonden zijn met voormalig Nederlands-Indië.
- Cultuurliefhebbers, individuele bezoekers die geïnteresseerd zijn in geschiedenis, cultuur en kunst.
- Docenten, leerlingen en studenten.

Tentoonstellingen en museumregistratie

Binnen *Museum Sophiahof – van Indië tot nu* verzorgen het IHC en Museum Maluku de museale presentatiefunctie. Met de tentoonstellingen dragen wij er aan bij dat Museum Sophiahof een publieksvriendelijk, open en relevant museum is voor een breed en divers publiek. In de komende jaren is het streven meer families en jonger publiek aan te trekken door een eigentijds, interactief en vernieuwend aanbod. Het aantrekken van een jonger publiek gaat niet vanzelf.

Het IHC, Museum Maluku (STS) en SbS hebben een gezamenlijk marketing en communicatieplan opgesteld voor de tentoonstelling *Ons Land* en de activiteiten van Museum Sophiahof, dat in gezamenlijkheid wordt uitgevoerd.

Bij de ontwikkeling van elke tentoonstelling ontwikkelt het IHC (zelfstandig of samen met Museum Maluku) educatieve programma's en randprogrammering. Naast fysieke tentoonstellingen, presenteert het IHC ook tijdelijke tentoonstellingen.

De tentoonstellingen *Ons Land*, in combinatie met programmering en educatie, vormen een congruent aanbod voor bezoekers van Museum Sophiahof. De impuls om het museum te bezoeken, kan voortkomen uit het programma- of educatief aanbod. De aanleiding kan ook de tentoonstelling zelf zijn. De verschillende activiteiten versterken elkaar.

Het IHC/Museum Sophiahof is aangesloten bij de Museumkaart. De toestemming hiervoor geldt gedurende de looptijd van de semipermanente tentoonstelling *ONS LAND – Dekolonisatie, generaties, verhalen*. Daarna moet Museum Sophiahof een geregistreerd museum zijn, dat opgenomen is in het museumregister. In de komende jaren wordt daar naartoe gewerkt. Het doel is om in 2027 de registratie te voltooien.

Semipermanente tentoonstelling

ONS LAND – Dekolonisatie, generaties, verhalen vormt de vaste basis van Museum Sophiahof. Het actualiseren van *Ons Land* heeft constante aandacht. Door een geïntensiverde PR en marketing, samen met SbS en Museum Maluku, willen wij meer bezoekers trekken. Wij streven een jaarlijkse groei in het bezoekersaantal van 25% na. *Ons Land* wordt in 2024 integraal gepromoot bij alle uitingen van Museum Sophiahof en bij alle activiteiten van het IHC.

Wisselexposities

Thema's en onderwerpen uit *Ons Land* worden verder uitgediept in een diversiteit aan wisselexposities. Uitgangspunt daarbij is dat het IHC alleen dan tentoonstellingen zelf maakt als een belangrijk onderwerp/thema nog niet in bestaand aanbod terug te vinden is. De voorkeur gaat uit naar bestaand aanbod van tentoonstellingen, waardoor wij meer energie kunnen inzetten op de ontwikkeling van het webportaal *Ons Land*, educatie en programmering.

In 2024 wordt in het eerste kwartaal *De WereldReis* geprogrammeerd als jaarlijks terugkomend onderdeel van het wisselexposities in Museum Sophiahof. *De WereldReis* is een belangrijk onderdeel van het educatief aanbod van het IHC en wordt verder behandeld in hoofdstuk 2.4. Het tweede kwartaal wordt ingevuld door Museum Maluku. In het tweede half jaar wordt een bewerking van de tentoonstelling *Revolusi* geprogrammeerd door het IHC in samenwerking met Museum Maluku.

In de tuin van Museum Sophiahof wordt in 2024 (data nog niet bekend) de fototentoonstelling over Dayakvrouwen, getiteld *Long Ears Through the Lens* gepresenteerd in samenwerking met de Indonesische Ambassade.

Beoogd resultaat

- Een divers, meerstemmig en actueel (fysiek en digitaal) tentoonstellingsaanbod in museum Sophiahof, dat aansluit op de behoeften van de diverse doelgroepen en in toenemende mate de jongere doelgroep (18-35 jaar).
- Geïntensiveerde en gecombineerde PR en marketing van de tentoonstelling *Ons Land* in relatie tot (de activiteiten in) Museum Sophiahof.
- Een duurzaam tentoonstellingsbeleid: We streven naar herplaatsing van tentoonstellingen, hergebruik van materialen en digitaal maken van afgeronde tentoonstellingen.
- in 2024 stijgt het bezoekersaantal met 25% ten opzichte van 2023.

C. Educatie

Doelgroepen

Het IHC richt zich met educatie op scholieren, studenten en docenten en maakt daarbij onderscheid in de volgende subgroepen en bijbehorende producten:

- Primair onderwijs (9-12 jr.): *De WereldReis*. De doelgroep wordt bereikt door in te spelen op thema's binnen burgerschapsvorming.
- Voortgezet onderwijs (12-18 jr.): *Ons Land* en *De Terugkeer*. De doelgroep wordt bereikt door in te spelen op actuele thema's als migratie, oorlog, culturele identiteit.
- HBO (18-25 jr.) en docenten: Workshops *Dekolonisatie in de Klas* en *Dekolonisatie in het Museum*. De doelgroep wordt bereikt door in te spelen op de actualiteit/het publieke debat van kolonialisme/dekolonisatie en lesgeven.
- Docenten

n.b. Het Educatief Platform van het webportaal beslaat alle genoemde doelgroepen.

Om de educatieve doelen te bereiken willen wij met onze educatieve materialen meer bekendheid krijgen binnen het onderwijs. Zodra de leer- en kerndoelen zijn aangepast volgens de beleidsreactie van het ministerie van VWS op het rapport *Deel en Verbind*, zal dit een stuk makkelijker gaan. Daarbij willen wij zichtbaar zijn in publicaties zoals die van het expertisecentrum Stichting Leerplan Ontwikkeling (SLO). Ook volgen wij de adviezen uit het rapport *Deel en Verbind* op, onder andere door te werken met de kernprincipes zoals verwoord in advies 5.5 om zo de inhoudelijke en didactische kwaliteit te borgen. Het Educatief Platform sluit zoals hierboven al vermeld aan op de adviezen 3.6 en 5.8¹⁰.

Met gerichte keuzes in zijn educatief aanbod – en daardoor meer focus op een compact en kwalitatief goed aanbod - verwacht het IHC een toenemend aantal scholieren, studenten en docenten in Nederland te bereiken met de brede geschiedenis van Nederlands-Indië/Indonesië. In 2024 gaan wij voort met het verder ontwikkelen en optimaliseren van onze vier vaste producten/diensten:

1. Het Educatief Platform, als belangrijk onderdeel van het webportaal *Ons Land*.
2. Lesprogramma's op locatie: po (tentoonstelling *De WereldReis*) en vo (tentoonstelling *Ons Land*)
3. Workshop *Dekolonisatie in de Klas/het Museum* voor hbo-studenten en docenten
4. Het stripboek *De Terugkeer* als lespakket voor het vo

Alle educatieve programma's (voor po, vo en hbo) laten zien hoe relevant de geschiedenis van Nederlands-Indië/Indonesië is - en kan zijn – en hebben links naar de actualiteit. In 2024 verrichten wij bij alle educatieve activiteiten een impactmeting.

Educatief Platform

Een eerste versie van het webportaal *Ons Land* met het Educatief Platform, is eind 2023 gelanceerd. Het Educatief Platform is één centraal punt waar educatieve materiaal van externe erfgoedinstellingen en eigen materiaal met betrekking tot Nederlands-Indië/Indonesië (koloniale tijd, Tweede Wereldoorlog, onafhankelijkheidsoorlog en migratie) als geheel wordt

10

Advies 3.6: Ontwikkel en onderhoud een educatief platform voor docenten met professionele praktijken over verschillende deelonderwerpen met betrekking tot de geschiedenis van Nederlands-Indië/Indonesië en bijhorend bronnenmateriaal.

Kernprincipes Advies 5.5: Maak bij het ontwikkelen van educatief materiaal en educatieve programma's gebruik van de kernprincipes om zowel inhoudelijke als didactische kwaliteit te borgen.

Advies 5.8: Ontwikkel en onderhoud een dynamisch, digitaal platform waarin erfgoed, onderwijs en publiek samenkomen, dat er vooral op gericht is een breed publiek te informeren over de geschiedenis van Nederlands-Indië/Indonesië, maar ook een plek is waar deskundigen (docenten en leerkrachten, erfgoeddeskundigen) bronnen en lesmateriaal kunnen vinden. Het platform is ook een plek waar familiegeschiedenis een plek kan krijgen en dialogen en discussies kunnen plaatsvinden. Betrek ervaringsgemeenschappen en bezoekers bij het voortdurend actualiseren ervan, om zo meerstemmigheid en duurzaamheid (met de tijd meebewegen) te borgen.

gepresenteerd. Het educatiemateriaal is net zoals de andere activiteiten van het IHC meerstemmig, inclusief, persoonlijk en actueel.

Het Educatief Platform wordt op projectbasis (met een projectsubsidie van het ministerie van VWS) nog verder ontwikkeld en verrijkt in 2024.

Om het Educatief Platform en het bijbehorende netwerk verder te kunnen ontwikkelen, is vanaf 2025 een uitbreiding van de educatieve staf noodzakelijk. Dit onderdeel wordt meegenomen in het plan dat in het vierde kwartaal van 2023 wordt opgesteld voor het beheer, behoud en de doorontwikkeling van het webportaal *Ons Land*; en waarvoor een projectsubsidie wordt aangevraagd bij het ministerie van VWS.

Lesprogramma's op locatie

Het IHC biedt op locatie in Museum Sophiahof programma's aan voor het po en vo. De lessen kunnen op aanvraag worden geboekt. Het lesprogramma op locatie bestaat uit: een interactieve les in de educatieve publieksruimte én een bezoek aan de tentoonstelling *De WereldReis* of aan *ONS LAND. Dekolonisatie, generaties, verhalen*.

De communicatie over de lesprogramma's is erop gericht op structurele basis bezoek te genereren voor zowel *De WereldReis* als voor *Ons Land*. Tot nu toe ontvangen wij voornamelijk scholen uit de Randstad. Met gerichte communicatie willen wij meer scholen van buiten de randstad aantrekken.

Lesprogramma *De WereldReis* (po)

De WereldReis is een interactieve doe-tentoonstelling, speciaal ontwikkeld voor kinderen tussen de negen en veertien jaar. Een schoolbezoek bestaat uit een korte introductie op het onderwerp en vervolgens het beleven van *De WereldReis*. Thema's uit *De WereldReis* sluiten aan bij burgerschapsonderwijs: racisme en discriminatie, vrijheid en onvrijheid, vooroordelen en meningen. Tegelijkertijd maken de leerlingen kennis met de geschiedenis van voormalig Nederlands-Indië. *De WereldReis* en het bijbehorende lesprogramma is drie maanden per jaar te bezoeken (1^e kwartaal 2024).

Lesprogramma *Ons Land* (vo)

Het lesprogramma *Ons Land* bestaat uit een interactieve les, waarbij de geschiedenis van Nederlands-Indië/Indonesië in zijn geheel voorbij komt. Verschillende opdrachten geven de leerlingen inzicht in de veranderende verhoudingen binnen de bevolkingsgroepen in de koloniale tijd, tijdens de oorlog en tijdens de migratie naar Nederland. Vervolgens bezoeken de leerlingen de tentoonstelling *Ons Land* met een gerichte opdracht, waarna ze op een interactieve manier reflecteren op wat ze gezien en gehoord hebben. Het programma is zo opgebouwd dat de leerlingen aan het einde van het programma de relevantie van deze gedeelde geschiedenis inzien voor zichzelf en de maatschappij.

Workshops *Dekolonisatie*

De workshop *Dekolonisatie in de Klas/in het Museum* is speciaal ontwikkeld voor docentenopleidingen geschiedenis, maatschappijleer en burgerschap; studenten van de pabo en

studenten van de Reinwardt Academie. Daarnaast wordt deze workshop ook aangeboden voor docenten geschiedenis als nascholingscursus. *Dekolonisatie in de Klas/in het Museum* kan zowel op locatie bij het IHC als op locatie van de school gegeven worden.

De workshop bestaat uit:

1. Een workshop op locatie of op de school
2. Een bezoek aan de tentoonstelling *Ons Land. Dekolonisatie, generaties, verhalen* en/of een wisseltentoonstelling

Met de workshop enthousiasmeren we (aankomende) docenten en erfgoedprofessionals om met het onderwerp voormalig Nederlands-Indië aan de slag te gaan in de klas en gaan we het gesprek aan over uitdagende onderwerpen zoals meerstemmigheid en constant veranderende terminologie. De workshop is op maat gemaakt, naar de wensen van de doelgroep.

De workshop is onderdeel van het vaste curriculum geschiedenis/maatschappijleer aan de Hogeschool van Rotterdam en van de Internationaliseringsweek op Fontys Hogeschool Eindhoven en de Reinwardt Academie. In 2024 wil het IHC het aantal samenwerkingsverbanden met hogescholen uitbreiden.

De communicatie is gericht op het beter bekendmaken van het programma bij docenten(secties).

Stripboek *De Terugkeer*

Doelgroepen:

- voortgezet onderwijs, onderbouw

De Terugkeer bestaat uit:

1. Het stripboek inclusief bronnen met extra informatie
2. Een docentenhandleiding

Het educatieve stripboek *De Terugkeer* bevat een educatief katern met docentenhandleiding (vmbo; havo en vwo) en werkbladen. De nieuwe derde druk is up-to-date met de huidige tijd en terminologie. De voorraad van *De Terugkeer* is ondergebracht bij Biblion. Scholen kunnen pakketten met 30 stripboeken en de docentenhandleiding bij Biblion bestellen. Zo blijft het stripboek structureel beschikbaar voor scholen en andere geïnteresseerde organisaties. Wij stimuleren de wisselwerking tussen het leren en verdiepen aan de hand van het stripboek en het brengen van een bezoek aan de tentoonstellingen *Ons Land* en/of *De WereldReis* in Museum Sophiahof.

Beoogd resultaat

- Door de marketingcampagne neemt in 2024 de bekendheid van het recent gelanceerde Educatief Platform bij het Nederlandse onderwijs geleidelijk aan toe.
- Docenten en leerlingen gebruiken het Educatief Platform bij lessen en voor achtergrondinformatie en verdieping; met voormalig Nederlands-Indië als één geschiedenis,

vanuit verschillende perspectieven en gericht op persoonlijke verhalen; en een duidelijke doorlopende tijdlijn met informatie over voormalig Nederlands-Indië en Indonesië.

- Het educatief materiaal van het IHC en het educatief aanbod op het Educatief Platform zijn uitgebreid en zijn leidend als aanvulling op de bestaande lesmethodes in het onderwijs.
- Docenten, leerlingen en studenten weten het IHC te vinden, zowel online, op locatie als met fysiek materiaal zoals *De Terugkeer*.
- In aanvulling op het Educatief Platform, brengen in 2024 in totaal 40 schoolklassen (in 2023 waren dat 30 schoolklassen) een bezoek aan de *WereldReis* en/of *ONS LAND* in de vorm van een verdiepende excursie.
- Het IHC verzorgt op jaarbasis 15 educatieve workshops op diverse locaties in Nederland.

D. Publieksprogrammering

Doelgroepen

Het zwaartepunt van de programmering is gericht op:

- Nederlandse jongeren 18-35 jaar, al dan niet met een specifieke Indische achtergrond.

Aanvullend zijn er programma's voor de groepen die het IHC al goed bereikt en waarvoor minder inspanning nodig is om hen te bereiken:

- Het 'brede' publiek
- Nederlanders met Indische, Molukse, Chinese, Papua en Indonesische achtergrond of zij die zich hiermee verwant voelt.
- Geïnteresseerden in de geschiedenis van de WO-II in Nederlands-Indië in al zijn facetten.

De publieksprogrammering van het IHC draagt bij aan de positionering van de pleisterplaats, het IHC/Museum Sophiahof als belangrijke speler op het gebied van de geschiedenis van voormalig Nederlands-Indië, specifiek gericht op de koloniale periode vanaf 1900, WO-II, de dekolonisatie en de postkoloniale geschiedenis. Bij de programmering, zowel in Museum Sophiahof als door het land, staat de mens centraal met aandacht voor de actualiteit en het persoonlijke verhaal. De programma's leggen een verbinding met de tentoonstellingen en in het bijzonder *Ons Land* in Museum Sophiahof, als ook met het aanbod op het webportaal *Ons Land*.

Het IHC streeft naar bekendheid op zowel nationaal als internationaal niveau.

Op lokaal niveau zal het IHC samenwerken met instellingen zoals de Centrale Bibliotheek Den Haag, Dialoog Den Haag, Korzo, Koo (Kunst Onderwijs Organisatie) en Filmhuis Den Haag. Op regionaal en nationaal niveau zullen samenwerkingsverbanden worden aangegaan met organisaties zoals Beeld en Geluid, OBA, Atria, Women Inc en Stichting Pelita.

Wij zoeken naar nieuwe samenwerkingspartners in het buitenland, voornamelijk in de buurlanden of landen die banden hebben met de geschiedenis van WO-II in Nederlands-Indië.

Op internationaal niveau wordt er samengewerkt met de Indonesische Ambassade in Den Haag en de Dayak-gemeenschap in Kalimantan, waarmee wij de fototentoonstelling – met bijbehorend

programma - in de tuin van Museum Sophiahof realiseren over Dayakvrouwen, getiteld *Long Ears Through the Lens*.

Wij sluiten aan bij onafhankelijke initiatieven om gezamenlijke programma's te ontwikkelen. Samen met de filmmakers Mirjam Linschooten en Sameer Farooq, presenteren wij in januari de korte documentaire *The Museum Visits a Therapist*. In de zomer volgt een samenwerking met het jonge collectief Sven Peetoom en Juliette Dominicus, gericht op hun project *Tussen Wal en Schip*. Peetoom werkt ook samen met Zweedse en Zwitserse collectieven aan het programma *The Indonesian Dialogues*, dat gepland staat voor het najaar. Ook werken wij samen met de makers van het project *Berlage di Nusantara*.

Het IHC blijft programma's organiseren voor de algemene doelgroep, maar gaat verder specificeren in programma's voor diverse subgroepen, met een focus op het bereiken van de jongere doelgroep (18 – 35 jaar), grofweg overeenkomend met de 3^e en 4^e generatie. In 2023 was ongeveer 30% van de programmering gericht op de doelgroep 18-35 jaar. Het IHC werkt er naartoe dat dat percentage in 2027 gestegen is naar 50%.

In 2024 wordt het aantal programma's voor de jongere doelgroep verhoudingsgewijs opgevoerd.

Programma's

Het IHC heeft een uitgebreid programma-aanbod. In het laatste kwartaal van 2023 wordt aanvullende externe financiering gezocht voor specifieke programmaliijnen, zodat alle programma's met een reëel budget kunnen worden uitgevoerd. Alle programma's worden na afloop geëvalueerd, zodat wij in staat zijn onze programma's op basis van de evaluatie aan te passen. In 2024 presenteren wij de volgende programma's:

Blinde Vlekken

Doelgroep: 18-35-jarigen, geïnteresseerden.

Het programma Blinde Vlekken gaat over het Indische koloniale verleden en de betekenis daarvan in onze huidige samenleving. Het programma zoomt o.a. in op verschillende visies op dit gedeelde verleden. Het koloniale verleden is de afgelopen jaren op allerlei manieren actueel in de samenleving. Maar, wat wordt er precies herinnerd en wat niet? Welke verhalen krijgen een plek en voor wie spreken ze? In Blinde Vlekken worden onderbelichte, niet-uitgesproken verhalen aan het licht gebracht. Van bronmateriaal, tot kunst, tot de eigen familiegeschiedenis. Zo komt automatisch de kernboodschap van het IHC naar voren: multi-perspectieve invalshoeken en de betekenis van het koloniale verleden in het heden.

In 2024 ligt de focus van *Blinde Vlekken* op het actuele thema *fake news*, met dekolonisatie als hoofdonderwerp. Wij sluiten daarmee aan op het thema *Het is Nep* van de *Maand van de Geschiedenis*. Voor dit programma werkt het IHC samen met de Centrale Bibliotheek Den Haag. Planning: 2^e en 4^e kwartaal van het jaar.

Indische Salons

Doelgroep: 1e tot 4e generatie Nederlanders met een Indische, Molukse, Chinese, Papua en Indonesische achtergrond, of zij die zich hiermee verwant voelen.

In 2023 organiseerde het IHC vijf Indische Salons in verschillende delen van het land, met als overkoepelend thema *Leven met Oorlog*¹¹. In 2024 organiseren wij opnieuw Indische Salons, waarbij wij gaan samenwerken met organisaties die lokale bekendheid genieten, zoals Indië Vrienden Ede en *Toko Talk* in Enschede. Wij gaan ons netwerk uitbreiden naar andere provincies waar in 2023 nog geen Indische Salon is georganiseerd, zoals Zeeland, Utrecht en Brabant. Planning: Eén Indische Salon per kwartaal.

Indiëlezing

Doelgroep: 1e tot 4e generatie Nederlanders met een Indische, Molukse, Chinese, Papua, en Indonesische achtergrond, of zij die zich hiermee verwant voelen, het brede publiek van Amsterdam

In 2024 geven wij samenwerking met de OBA Amsterdam een vernieuwde invulling aan de *Indiëlezing*. Daarbij keren wij terug naar de oorspronkelijke doelstelling, te weten een activiteit in het kader van Internationale Vrouwendag op 8 maart. Het programma vindt plaats in een weekend op of rond 8 maart. Het hoofddoel van het programma is het bevorderen van bewustwording in de samenleving door onderbelichte onderwerpen, specifiek gericht op vrouwen, bespreekbaar te maken; en dat altijd met een link naar het koloniale/postkoloniale verleden van Nederland. Er wordt nagedacht over een nieuwe naam voor de *Indiëlezing*. Mogelijke samenwerkingspartners voor dit programma zijn Atria (kenniscentrum voor vrouwen) en/of Women Inc.

Planning: 9 maart

Vriendendag van het IHC

Doelgroep: Vrienden van het IHC

Het IHC organiseert jaarlijks een speciale dag voor de vrienden en vrijwilligers van het IHC. Op deze dag kunnen de ‘ambassadeurs’ van het IHC elkaar ontmoeten en herinneringen met elkaar delen. In 2024 nodigen wij de vrienden uit om, naast het beleven van een leuke en leerzame middag, mee te denken over de activiteiten en werkzaamheden van het IHC.

Podcastserie koloniaal verleden en het postkoloniale debat

Doelgroep: 18-35 jarigen, geïnteresseerden, het brede publiek.

Een maandelijks podcastserie over het koloniale verleden en het postkoloniale debat in Nederland. Sarah Tekath is verantwoordelijk voor de podcast productie. Remco Raben heeft hierin een rol als adviseur. Ook zal hij inhoudelijke toelichting geven op specifieke onderwerpen. Planning: productie 1^e en 2^e kwartaal. Postproductie en lancering: eind 3^e of 4 kwartaal.

Vrijheidsmaaltijd

Doelgroep: 1e tot 4e generatie Nederlanders met een Indische, Molukse, Chinese, Papua, en Indonesische achtergrond, of zij die zich hiermee verwant voelen, het brede publiek.

¹¹ Deze programma's werden mogelijk gemaakt door het vfonds.

Op 5 mei organiseert het IHC zijn jaarlijkse Vrijheidsmaaltijd, altijd in samenwerking met een partner en gericht op het jaarthema van het Nationaal Comité 4 en 5 mei.

15 en 16 augustus in Museum Sophiahof

Doelgroep: 1e tot 4e generatie Nederlanders met een Indische, Molukse, Chinese, Papua, en Indonesische achtergrond, of zij die zich hiermee verwant voelen.

Het IHC en Museum Maluku bundelen hun krachten in 2024 opnieuw met *Vrijheid in Perspectief*. Het programma is in navolging van de eerste editie in 2023, waarbij aan de hand van een specifiek moment in de WOII- geschiedenis, meerdere verhalen belicht en in perspectief geplaatst worden.

Het Indische Boekencafé

Doelgroep: 1e tot 4e generatie Nederlanders met een Indische, Molukse, Chinese, Papua, en Indonesische achtergrond, of zij die zich hiermee verwant voelen, het brede publiek.

Wij zetten de samenwerking met Moesson voort en blijven *Indische Boekencafé's* organiseren. De *Indische Boekencafé's* zijn verbonden aan het thema van de Boekenweek in april en andere actuele (boeken)thema's van het betreffende jaar. Auteurs zijn van harte welkom in het *Indische Boekencafé* om met het publiek in gesprek te gaan over hun (nieuwste) Indische boeken.

Op de Indische Tour

Doelgroep: 18-35 jarigen, geïnteresseerden, het brede publiek.

In de zomermaanden organiseert het IHC twee fietstours door Den Haag. De eerste tour zal in aanloop naar de Nationale Indiëherdenking worden georganiseerd. Samen met twee toegewijde en enthousiaste Haagse politieagenten, fietst men langs bekende en minderbekende bestemmingen met een Indisch verleden in Den Haag. De route van 12 kilometer omvat onder andere het Indische Monument, de archipelbuurt, De Grote Markt en niet te vergeten het gebouw van Museum Sophiahof. Door een actief en kleinschalig programma te organiseren geeft het IHC de ruimte aan mensen om tijdens de tour ook hun persoonlijke verhalen te delen en om op een leuke manier samen het verleden te herinneren en samen stil te staan bij de herdenking. Voor de fietstour worden extra vrijwilligers gezocht, zodat de frequentie van de tours uitgebreid kan worden.

Films met Impact (werktitel)

Doelgroep: 18-35 jarigen, geïnteresseerden, het brede publiek.

Het IHC werkt in 2024 samen met het Filmhuis Den Haag. Er zijn in de afgelopen paar jaar veel nieuwe speelfilms en documentaires gemaakt over het koloniale verleden en het postkoloniale discours. Wij bieden daarvoor een podium.

Planning: 1x per kwartaal een filmmiddag of avond.

Beoogd resultaat

- Het IHC heeft deskundige samenwerkingspartners (*impact partners*), die een groot en inhoudelijk sterk netwerk hebben.
- Het IHC maakt eigentijdse programma's - thematisch gekoppeld aan de actualiteit én de semipermanente tentoonstelling *Ons Land* en de wisseltentoonstellingen – die leiden tot meer kennis en bewustwording van een gedeelde koloniale geschiedenis.
- Het IHC werkt met heldere programmaconcepten voor diverse doelgroepen, zodat de impact van de publieksprogrammering van het IHC voelbaar is en sterker wordt in de samenleving. Extra inspanning wordt verricht om de jongere doelgroepen (18 – 35 jaar) beter te bereiken: In 2024 is dit bereik gegroeid van 30% naar 35% van ons publiek.
- De programma's van het IHC worden goed bezocht. Gemiddeld is de zaal tot 90% van de capaciteit gevuld.

3. Extern gefinancierde projecten

3.1 Programma Indisch Erfgoed Digitaal

Subsidieverlener: Ministerie van VWS (projectsubsidie)

Doel: Een basisinfrastructuur voor het reconstrueren van familie verhalen en educatie.

Het *Programma Indisch Erfgoed Digitaal* is een meerjarig project (2022-2024) van het IHC, de Koninklijke Bibliotheek (Metamorfoze) en het NOB. Vanaf 1 januari 2023 is het onderdeel ontsluiten van *Oral History* collecties aan het programma toegevoegd met een financiële uitbreiding van de projectsubsidie.

Vier medewerkers hebben een projectaanstelling bij het IHC in het kader van de projectsubsidie *Programma Indisch Erfgoed Digitaal* (extern gefinancierd):

- Projectcoördinator (0,4 fte)
- Collectiespecialist (0,84 fte)
- Projectmedewerker Educatief Platform (0,4 fte)
- Projectmedewerker Oral History (0,2 fte, per 1-1-2023)

Het doel van het programma is om het digitale collectieaanbod van bruikbaar en zichtbaar bronnenmateriaal vanuit de erfgoedsector voor 'Indisch Erfgoed' substantieel en duurzaam te versterken, zodat het kan dienen als basisinfrastructuur voor reconstructie (nabestaanden) en educatie. De eindresultaten worden gepresenteerd op het webportaal *Ons Land. Nederland, Nederlands-Indië, Indonesië*. Het programma bestaat uit drie onderdelen die nauw met elkaar verbonden zijn en vele afhankelijkheden kennen:

- Selectie, digitalisering en duurzaam beheer. Hier wordt een selectie aan relevant analoge bronnenmateriaal digitaal gemaakt.
- Ontsluiting en bruikbaar maken. De data uit de scans worden deels automatisch, deels handmatig geconverteerd naar machineleesbare, in sommige gevallen gestructureerde tekst. Ook worden de beschrijvingen van externe relevante (deel)collecties verbeterd en bij elkaar gebracht. Alle data worden met behulp van de thesaurus aan elkaar verbonden langs de assen: 'wie, wat, waar en wanneer' en verder gecontextualiseerd.
- Presentatie van alle eindresultaten in het webportaal *Ons Land*. met een *Educatief Platform*.
- Ontsluiting en bruikbaar maken van oral history collecties.

In december 2023 heeft de soft launch plaatsgevonden van het webportaal *Ons Land. Nederland, Nederlands-Indië, Indonesië*.

Webportaal *Ons Land. Nederland, Nederlands-Indië, Indonesië*

In 2024 wordt het webportaal met het geïntegreerde Educatief Platform verder ontwikkeld. Zodra nieuwe collecties zijn gedigitaliseerd door de KB worden zij aangesloten. Gaandeweg wordt het lesmateriaal verder uitgebreid. De 'Indische Thesaurus' wordt continu uitgebreid aan de hand van het nieuwe collectieaanbod. Zo kunnen gebruikers op een gebruiksvriendelijke manier de juiste informatie vinden. Er worden verhalen geschreven en geredigeerd, die bijdragen aan meer historische verdieping. De eindresultaten worden eind 2024 gepresenteerd op het webportaal *Ons land*.

Het webportaal sluit aan op meerdere adviezen uit het rapport *Deel en Verbind*:

- 3.6: "Ontwikkel en onderhoud een educatief platform...";
- 5.5: "Maak bij het ontwikkelen...gebruik van de kernprincipes om zowel inhoudelijke als didactische kwaliteit ter hand te nemen"
- 5.8: "Ontwikkel en onderhoud een dynamisch digitaal platform waarin erfgoed, onderwijs en publiek samenkomen."

De in het rapport verwoorde "Kernprincipes voor educatieve producten en praktijken" (5.2) worden toegepast bij de ontwikkeling van het webportaal met het Educatief Platform.

Met het Educatief Platform brengen wij verandering in het feit dat het onderwerp voormalig Nederlands-Indië zijn relevantie mist in het onderwijs. Dat doen wij door het Educatief Platform uit te werken tot een breed opgezette digitale educatieplek voor leerlingen, studenten en onderwijsprofessionals; met aandacht voor de geschiedenis van voormalig Nederlands-Indië en de dekolonisatie. Het platform voorziet in een tijdlijn, bronmateriaal en opdrachten. Het al bestaande online educatieplatform *Inclusief Indië* wordt geïncorporeerd in het Educatief Platform.

Wij werken toe naar een platform dat relevant is voor zowel de lessen in geschiedenis, als in maatschappijleer en burgerschapsvorming:

- Gebruiken docenten en leerlingen het platform actief voor hun lessen in geschiedenis, maatschappijleer en burgerschapsonderwijs in relatie tot voormalig Nederlands-Indië en kolonialisme en dekolonisatie in het bijzonder.
- Vormt het Educatief Platform het centrale punt voor het onderwijs in relatie tot voormalig Nederlands-Indië, en biedt het een omgeving voor docenten en leerlingen waar zij andere lespakketten en online initiatieven op kunnen slaan.

De reguliere activiteiten van het IHC (publieksprogrammering, educatie en de tentoonstelling *Ons Land*) versterken en ondersteunen de inhoud en het gebruik van het webportaal. Deze wisselwerking is van groot belang.

In de periode vanaf 2024, krijgen het beheer, het behoud en de doorontwikkeling van het webportaal een duurzaam karakter. Het IHC werkt samen met het NOB in oktober 2023 een concreet plan met begroting uit, waarin beschreven wordt hoe de werkzaamheden voor het webportaal zich verhouden tot de reguliere taken en werkzaamheden van het IHC en het NOB. Dit

zal bestaan uit twee deelplannen. Dit sluit aan op het overgenomen advies in de Kamerbrief van het ministerie van VWS, namelijk het 'Ontwikkelen van een digitaal platform'. Het ministerie is voornemens het *Programma Indisch Erfgoed Digitaal* verder uit te bouwen tot een dynamisch digitaal platform, ook voor leraren en makers van educatief materiaal. Zo wordt de mogelijkheid gecreëerd een duurzaam netwerk tot stand te brengen tussen professionals in het onderwijsveld en uit de culturele en erfgoedsector. Het IHC is bereid hierin een centrale rol op zich te nemen.